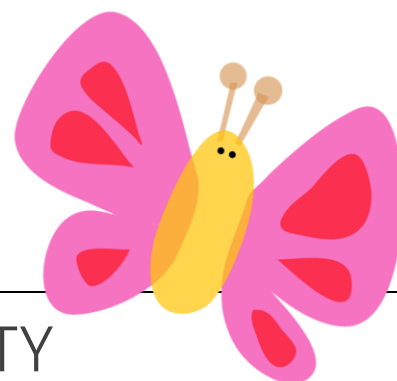

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie

EDUKAČNÉ AKTIVITY
PRE DETI PREDŠKOLSKÉHO VEKU
A DETI SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM VII.

VÚDPaP
2020

1. Aktivitka v rúškach- motýľ

Ahojte detičky.

Naposledy ste sa učili so Slabikou a chýbate jej rovnako ako nám. Ako už iste viete, vždy potrebuje pomôcť v Zázračnej krajine slov, aby všetko fungovalo ako má.

My sa dnes tiež naučíme porozumieť tomu, ako všetko plynie tak, ako má. Zistíme, že z každej húseničky raz bude motýľ! Príroda je totiž zázračná a dejú sa v nej zázračné premeny. Tak si teda predstavte, že kým sa stane motýľ krásnym farebným tvorom, je najprv vajíčkom, potom húseničkou, potom kuklou a až na záver motýľom. Pozrite si obrázok so šípkami, tam je to krásne vidieť: vajíčko – larva – kukla - motýľ. A kde je húsenica? Húsenica, to je larva motýľa. A my si dnes takú húseničku a motýľa môžeme vyrobiť. Použijete materiál, aký máte doma a aj techniku si zvolíte, akú chcete. Sme zvedavé, ako sa s touto úlohou popasujete, každý motýlik bude pre nás prekvapením.

Poproste mamu alebo ocka, aby vám prečítali rozprávku o motýlikovi a potom sa o nej porozprávajte. Viete, prečo sa v nadpise píše, že je ten motýľ pyšný? Prečo mu húsenica povedala, že sú príbuzní, že sú z jedného rodu? Čo myslíš, keby neboli príbuzní, tak by bolo v poriadku, aby motýľ hovoril húsenici, že je škaredá? A my ľudia môžeme iným ľuďom hovoriť, že sú nepekni – škaredí? Nie, však? Porozmýšľaj, ako by sa cítil človek, ktorému by sme povedali, že je škaredý.

A pre predškolákov máme ešte jednu úlohu - nájdete, ktorý motýlik priletí na kvetinku? Prajeme pekný deň.

Rozprávky zo sveta

Pyšný motýľ

(Africká rozprávka)

Medzi kvetmi poľetoval motýľ, krásny, že mu páru nebolo. Kri- delká mu na slniečku žiarili všet- kými farbami. Odrazu zbadal na zemi škaredú húsenicu.

- Ty si húsenica? - prihovoril sa jej motýľ pohrdlivo.

- Áno, - odpovedala mu.

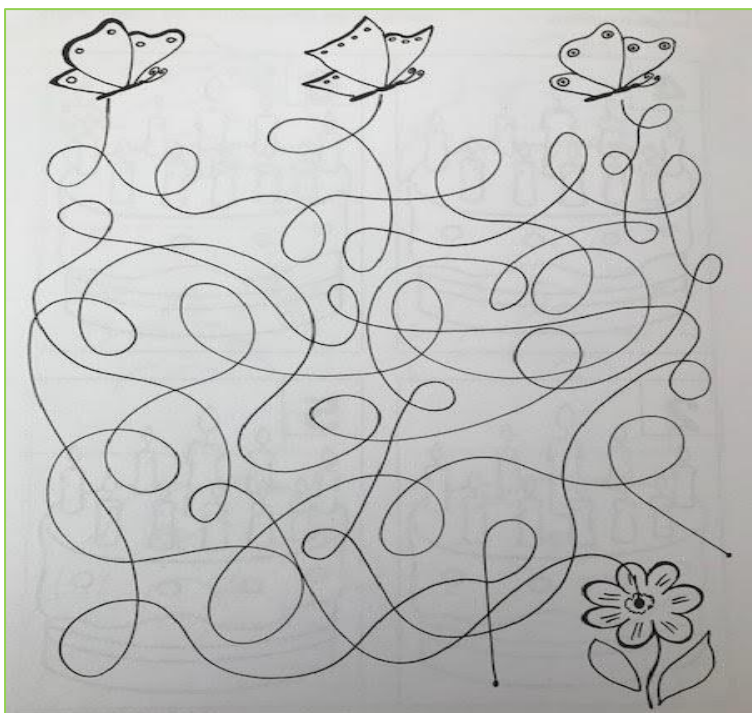
Ale motýľ sa rozhneval: - Ako sa opováži niečo také škaredé, ako si ty, liezť mi pred oči! Fuj, si nepekčná a smiešna! Len sa po-

zri na mňa, aký som krásny a fa- rebný. Voľne si lietam po svete a ty sa len plazíš po zemi. Ešte dobre, že nemáme nič spoločné.

Húsenica nepovedala nič. Ne- chala ho, nech sa vystatuje, koľ- ko chce. Chvilu bola ticho, a po- tom sa ozvala: - Milý motýlik, si taký pyšný, že si ani na nos ne- dovidíš. Hoci si prekrásny, ne- musíš sa ku mne takto správať. Veď my dvaja sme príbuzní.

Sme z rovnakého rodu. Z húse- nice bude motýľ a motýľ zasa rodí húsenicu, a z húsenice bude zasa motýľ a motýľ zasa...

A táto rozprávka ide stále do- kola a dokola, a keď sa raz skon- čí, spadne do mora.

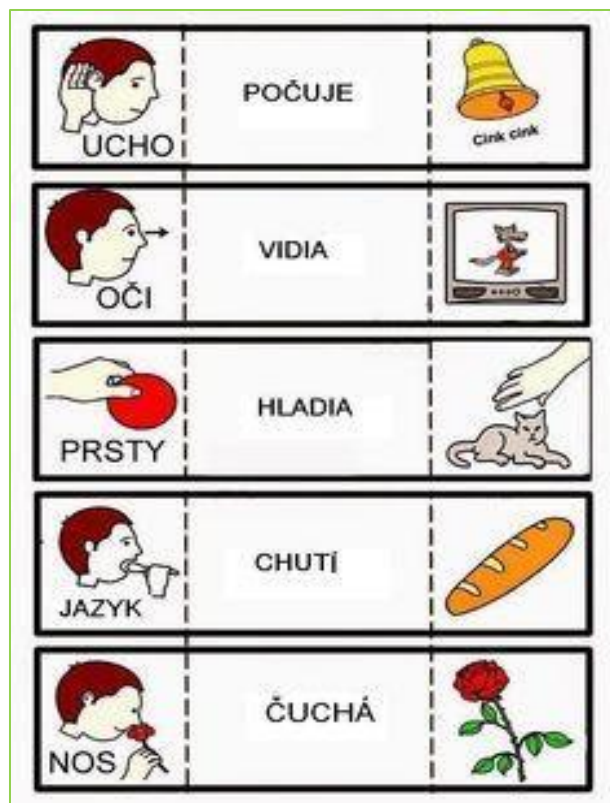
2. Aktivitka v rúškach – cvičíme očká

Ahojte milé detičky!

Minulý týždeň sme si hovorili o zmysloch, pamätáte sa? Koľko ich máme? Skúste ich vymenovať. Jedným z najdôležitejších je ZRAK (rodičia, prosím, prečítajte deťom zo Včielky krátke informácie - Ja som človek, ty si človek). Čo tam píš o oku, je celkom ťažké, viem, ale možno to niekoho z vás zaujme a raz sa možno stane lekárom, čo ošetruje oči. Vtedy sa o oku dozvie určite ešte viac ☺.

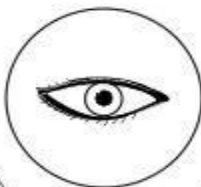
Úloha:

1. Na pracovnom liste si trochu pocvičte premýšľanie a pomenujte jednotlivé zmysly na obrázkoch.
2. Pracovný list - pomenuj zmysly a čo ktorým robíme.
3. Nájdite doma veci, ktoré patria k sebe a môžete aj povedať, prečo k sebe patria (ja som našla vankúš a ku nemu paplón - patria k sebe, lebo ich používame, keď spíme). Ako som našla paplón a vankúš? Áno, uvidela som ich. A mohla by som ich nájsť aj sluchom – počuť vankúš a paplón? Neviem, asi nie. Ale čuchom a hmatom by to možno aj šlo – paplón a vankúš sa dajú nahmatať a keď sú čerstvo vyprané, pekne voňajú. Ako ste vy našli veci, ktoré k sebe patria?

Pomenuj naše zmysly na obrázkoch v krúžku.
Čo ktorým robíme?

Prirad' ku každému zmyslu obrázkov, ktorý mu patrí.

Ja som človek, ty si človek

Vidíme svetlo slniečka, vnímame vôňu kvetov, počujeme spev vtákov, cítíme chlad snehu i pohladkanie mamičky, alebo dobrú chuť jej obeda. V tom nám pomáhajú naše zmysly.

OČI SÚ VZĀCNE. BEZ NICH BY SI NEVIDEL, AKĚ FARBY MAJÚ
ROZKVITNUTĚ , ANI TO AKO LETÍ ČI PESTRÝ ,
AKO BEŽÍ A OBRATNĀ , AKO PODRIEMKAVA ,
AKO PLĀVU , AKO SKACKĀ NEVIDEL BY SI,
AKĀ JE PRĪRODA KRĀSNA, KEĎ JE PREHRIATA

Čo tie očká vidia

Ľubko a Marienka stáli pod vežou s hodinami.

- Vidiš tú muchu? - spýtal sa Ľubko.
- Pravdaže ju vidím. A ty vidíš, že jej chýba jedna nožička? - smiala sa Marienka.
- Nie. Také dobré oči nemám. Na takú diaľku to nemôžem vidieť.

ZRAK

VÖIELKA 11.1.2006
R 48

Čo je to?

Jeden zo zmyslov, ktorých má človek päť. A je to ten najnajdôležitejší. Zrak to sú oči. Je jedno, akú majú farbu, len aby boli zdravé a mohli vidieť a rozoznať farby. A vedia ich rozoznať veľa, až pol milióna farebných odtieňov.

Očné gule sú dobre chránené v kostených jamkách. Spredu ich chránia viečka. Chytré sa spustia, ak nám niečo letí do oka. Aj obočie a mihalnice slúžia na ochranu oka.

Isto viete, čo je to dúha. Ale chcete vedieť aj to, čo je dúhovka? Je to farebné koliesko oka s dierkou uprostred. Touto dierkou sa do oka dostáva svetlo a vidíme ňou rozličné veci, predmety, zvieratká, ľudí... A podľa toho, aká je dúhovka, máme oči čierne, sivé, hnedé, zelené alebo modré.

Prečo Adamko nosí okuliare?

Asi preto, lebo má chybu v očnej šošovke zavesenej hned za dúhovkou. Je celkom priesvitná a pružná, raz viac, raz menej vypuklá. Podľa toho, či hľadíme do blízka či do diaľky.

Ale najdôležitejšia časť oka je pre nás neviditeľná - volá sa sietnica. Na tejto tenučkovej vrstve je uložených asi 130 miliónov buniek zvaných tyčinky a nimi rozoznávame svetlo a tmú, sedem miliónov čapíkov, ktorými rozoznávame farby. No a v mozgu, do ktorého vedie očný nerv, sa všetko, čo vidíme, ukladá akoby zachytené na filmovom páse.

Prečo Katka plače?

Nechajte ju plakať, aspoň jej slzičky umyjú očka.

Slzy vyrábajú slzné žliazky a slúžia na to, aby obmývali očné gule, ktorých povrch je veľmi jemný. Preto podchvíľou žmurkáme, aby sme zmyli prach z povrchu očí.

Viete vymenovať našich päť zmyslov?

Kto to vie, isto si spomenie, že je to zrak, ... a ďalej?

Prípravila JIŘINA STRMEŇOVÁ • Nakreslila OLGA BAJUSOVÁ

3. Aktivitka v rúškach – máme mozog

Milé deti, milí rodičia.

Tento zvláštny čas, keď bojujeme so zlým Vírusom, už trvá dlho, viem. Chýbate nám rovnako, ako vám chýbajú kamaráti. Teraz je však čas, keď sa môžeme pripraviť na všetko, čo nás čaká. Sme ako športovci, keď sa pripravujú na dôležitý pretek. Zbierame sily, cvičíme zmysly i pamäť, aby sme sa mohli pripravení vrátiť za kamošmi :-).

Veľa sa teraz venujeme zmyslom - pamätáte si ich? Skúste ich vymenovať.

Všetko, čo cítime nosom alebo jazykom, počujeme uškami, vidíme očkami, cítime cez kožu na rukách či celom tele, spracováva veľmi dôležitá súčasť nášho tela, ktorú máme schovanú v hlave. Keď poklopeme po čele, klopkáme skoro priamo na neho - je to MOZOG. Mozog nám pomáha všetkému, čo sme zažili, porozumieť. Napríklad očami vidíme na stole niečo červené a guľaté, nosom cítime príjemnú vôňu a keď do toho zahryzneme, jazykom cítime trochu sladkú, trochu kyslú chuť. Ale iba mozog vie, že sa to volá jablko a že je to ovocie! Pomocou mozgu nielen vnímame, ale vďaka nemu chodíme, rozprávame, spoznávame ľudí a vecí okolo seba. Preto všetkým, čo sa učíme, čo robíme, tento náš mozog cvičíme. A dnes mu ešte trochu pomôžeme.

Naše ruky sa zahrajú na autíčka a budú chvíľku jazdiť po cestičkách.

Budeme potrebovať:

- papiere,
- 2 vrchnáčky z plastových fliaš, najlepšie rôznych farieb,
- farbičky alebo fixky, najlepšie rovnakých farieb ako sú vrchnáčky,
- cestičky (v prílohe).

V obrázkoch v prílohe vidíte, ako si nakresliť na papiere cestičky. Poproste rodičov, aby vám pomohli. Deti, pre ktoré by mohlo byť cvičenie oboma rukami naraz ešte ťažké, si spravia jednu cestičku a vrchnáčikom od fľašky prejdú po cestičkách - niekoľkokrát ľavou a

niekoľkokrát pravou rúčkou. Všetci ostatní, hlavne predškoláci, použijú jeden vrchnáčik pre pravú ruku a druhý vrchnáčik pre ľavú ruku a po cestičkách budú pršteky „jazdit“ naraz oboma smermi čo najplynulejšie. Takže obe rúčky naraz smerom tam, obe rúčky naraz smerom späť a to niekoľkokrát.

Ďalšou úlohou bude nakresliť si alebo vytlačiť si čiary, klukaté, hranaté, tak akoby lopta mohla letieť do bránky. Tiež sa môžete pozrieť na prílohy. Deti, ktoré si ešte potrebujú precvičiť strihanie, budú strihať rovnú čiaru alebo skúšať strihať - aspoň zastrihnúť.

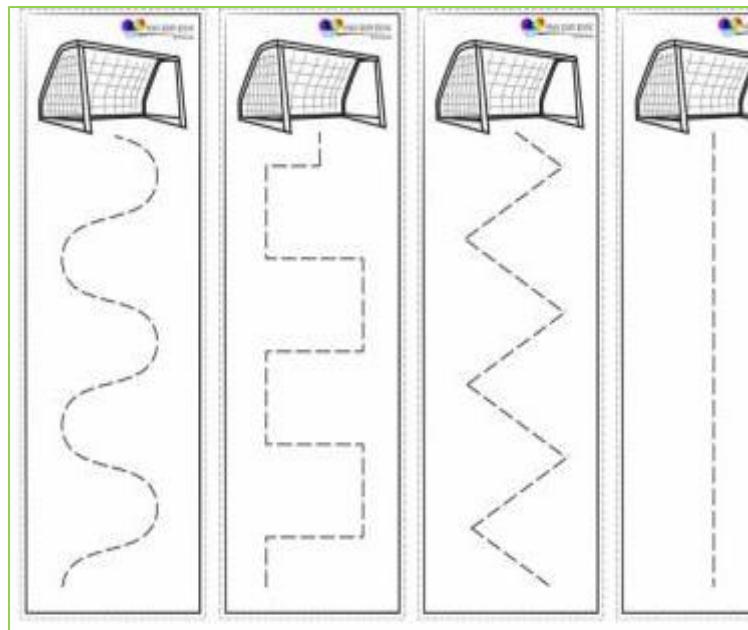
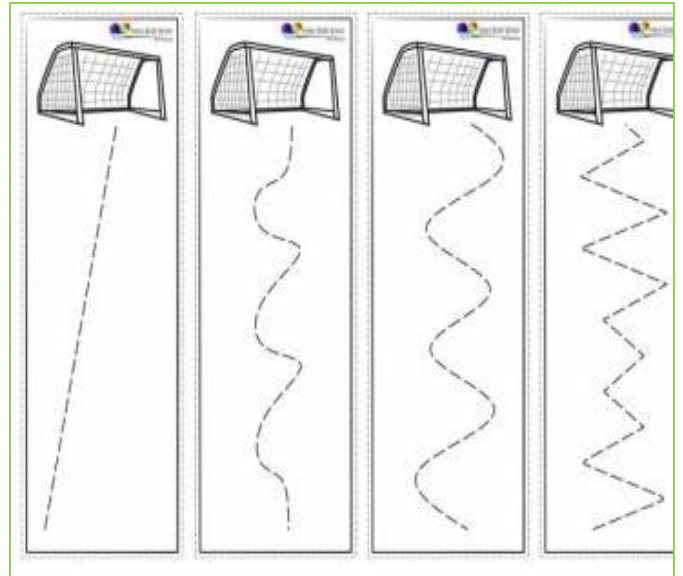
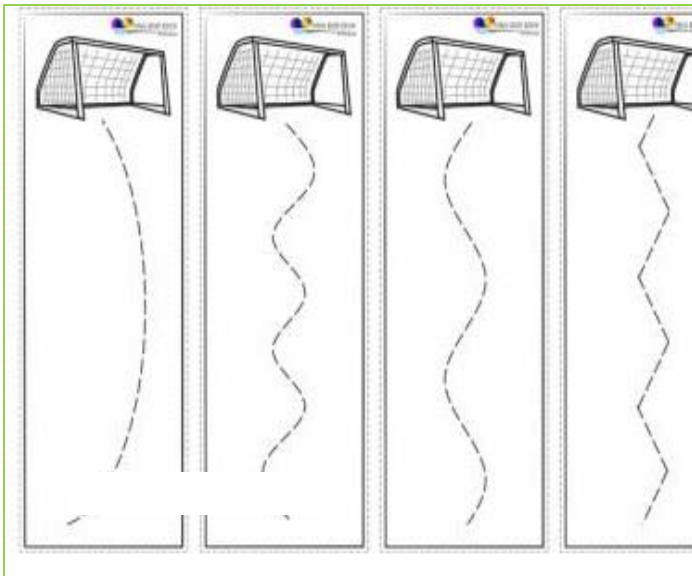
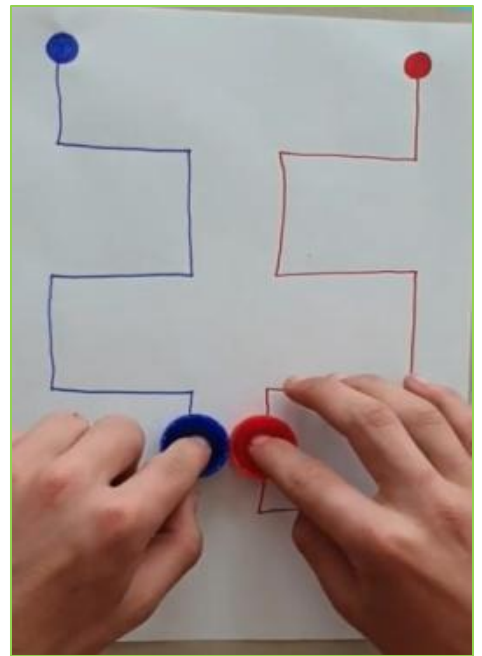
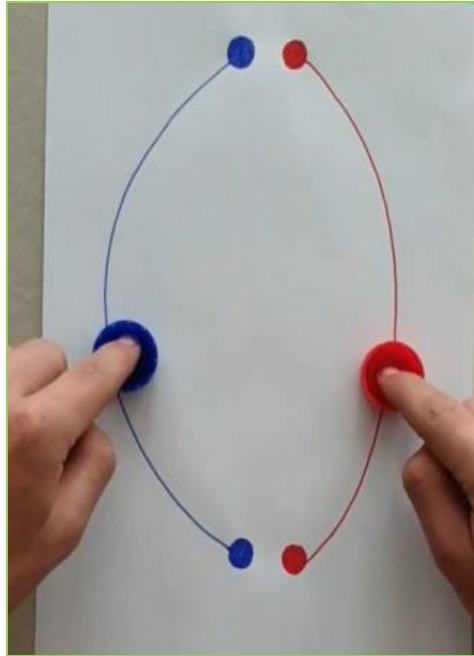
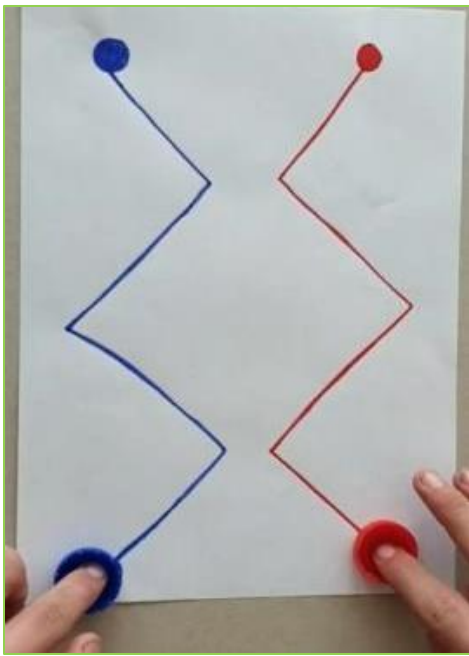
Budeme používať nožnice, rodičia vám iste pomôžu a ukážu, kde a ako ich chytiť. Predškoláci a všetci, ktorí sa s nožnicami už kamarátia, si vystrihnú niekoľko rôznych cestičiek, aby si strihanie a prsty poriadne precvičili. Pri strihaní, prosím, sedzte, nebehajte, nekráčajte a dávajte veľký pozor, aby ste si neublížili.

A ešte jedna úloha. V nedeľu bol veľký deň. Sviatok mali všetky maminky. Určite ste im vtedy urobili nejaký obrázok. Dnes by sme si tento významný deň mohli pripomenúť a urobiť mame prekvapenie ešte raz. Poviem vám tajomstvo: darček, ktorý vyrobíte vlastnoručne, mamu poteší vždy.

Keďže sme si teraz pocvičili strihanie, môžeme mamám pripraviť prekvapenie. Určite to dokážete. Budete potrebovať:

- farebný papier, najlepšie červený, ale môže byť aj farebný papier z reklamných novín,
- lepidlo,
- nožnice,
- biely papier, na ktorý srdiečko nalepíte.

Pokúste sa nakresliť srdiečko alebo poproste ocka, či niekoho iného, aby vám pomohli ho nakresliť. Nevadí, ak nebude úplne presné. Nalepte ho potom na biely papier a môžete sa skúsiť aj podpísať. Bude to vaše prekvapenie pre mamičku, ktoré skúste urobiť čo najsamostatnejšie. Verím, že nám pošlete obrázky a fotografie vašich srdiečok alebo niečoho iného, čo ste vyrobili.

4. Aktivitka v rúškach – ceruzkovanie

Dobrý deň, milí naši!

Pozdravujeme vás. Veríme, že ste všetci zdraví.

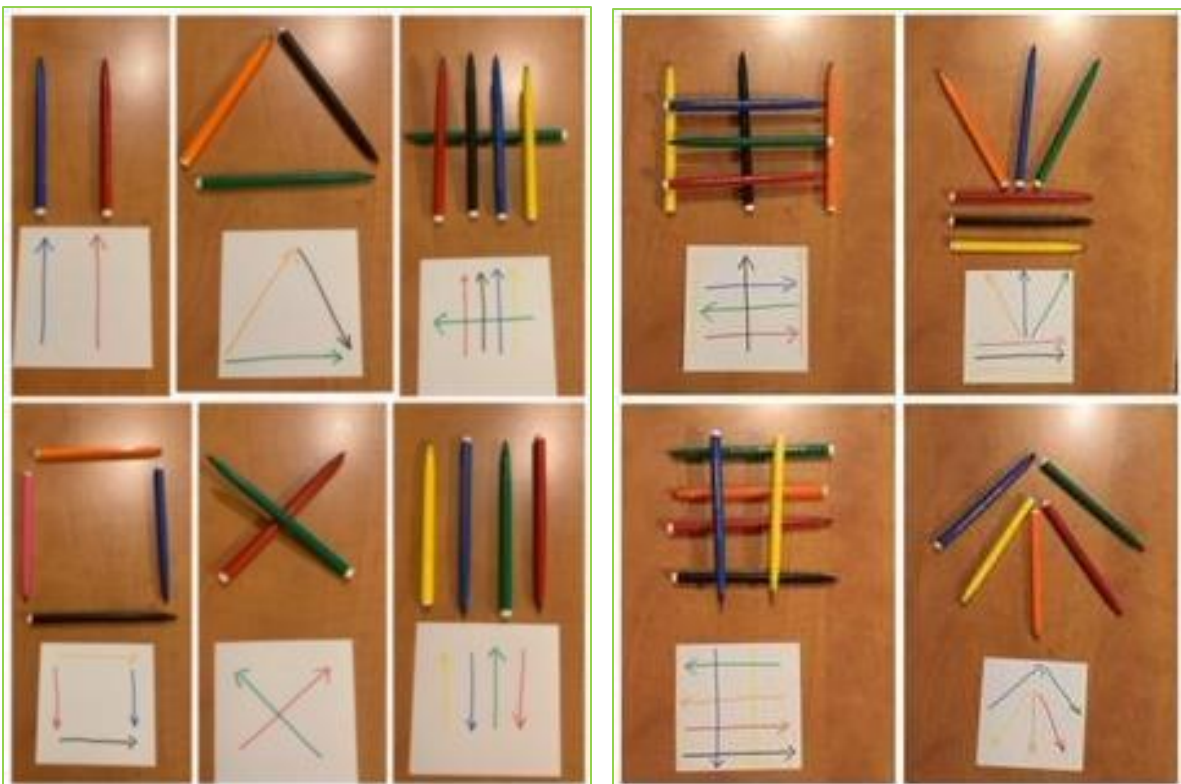
Dnes budeme potrebovať k aktivitám farbičky alebo fixky, papier, pohárik a trochu maminej či tatinovej pomoci.

Úloha 1: zoberte viac kusov papiera, mama alebo ocko nakreslia najprv dve, tri šípky rôznych farieb a vy podľa toho uložíte ceruzky alebo fixky (pozrite sa na obrázok). Ak sa vám bude dariť, môže mama alebo oco nakresliť aj zložitejší obrázok!

Úloha 2: je náročná na STA-BI-LI-TU, to znamená, že vyskúšame, či dokážeš stáť chvíľu na jednej a chvíľu na druhej nohe a zároveň si posilníš chodidlo. Vyzuj si papučky, daj dole ponožky a bosou nohou skús uchopovať ceruzky a vkladať ich do pohára.

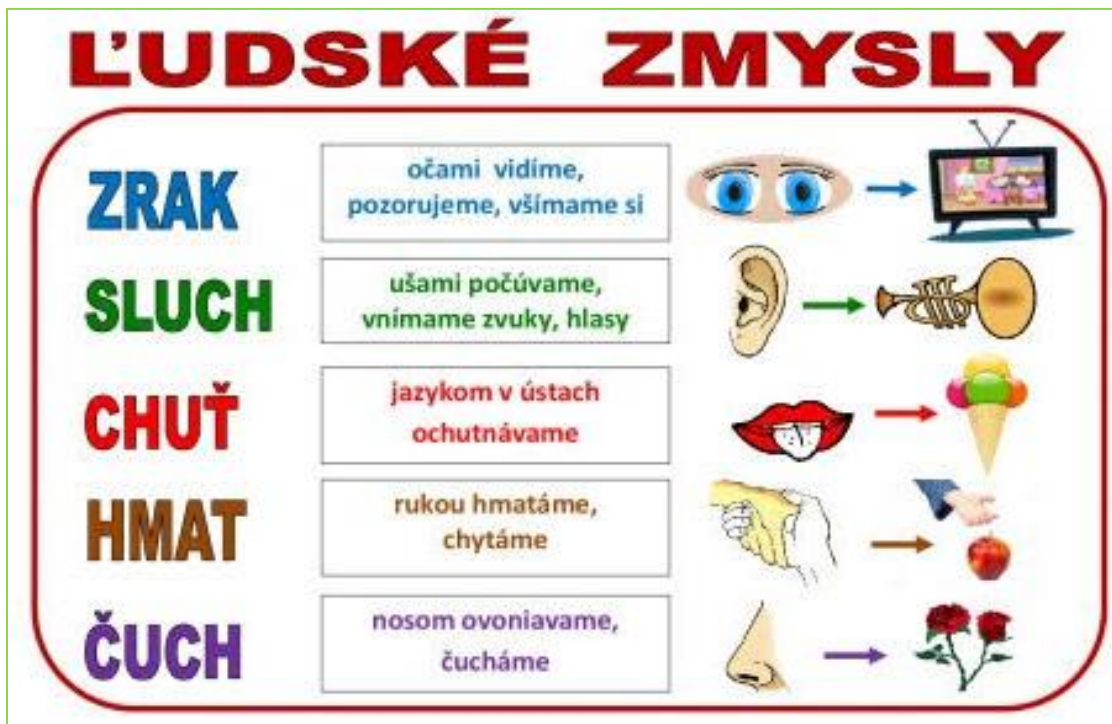
Kto má problém s nôžkami, trénuje ruku a snaží sa čo najrýchlejšie vložiť ceruzky do pohára. Skúste si dať súťaž so súrodencami či rodičmi. Poviem vám, vôbec to nie je ľahké, tiež sme to vyskúšali. A zabavili sme sa pri tom celá rodina. Takže výzva aj pre rodičov!

KOLKO CERUZIEK VLOŽÍŠ DO POHÁRA NOHOU ZA 1 MINÚTU?

5. Aktivitka v rúškach – zopakujme si ešte raz zmysly

A dnes ešte raz niečo o zmysloch!

Dnes si povieme o hmate. Tento zmysel nám dokonale pomáha chápať a spoznávať okolitý svet. A kde je ten hmat? Predstavte si – je na celom tele, v koži. Neveríš, že hmat je na koži celého tela? Môžeš to vyskúšať. Vyzleč si tričko, pevne zavri oči a mama alebo ocko nech ti priložia niečo na chrbát alebo na bruško. Budeš kožou cítiť, či je to mokré alebo suché, studené alebo teplé, hladké alebo drapľavé. Ale asi nebudeš vedieť, čo to je. Najlepšie totiž vníma koža na dlani ruky a na končekoch prstov. V koži je veľa maličkých buniek, ktoré nevidíme očami, ale dokážeme nimi cítiť dotyk, teplo, chlad, tlak aj bolesť. A pamätáte sa, ako sme si hovorili, že nevidiaci ľudia pomocou hmatu aj čítajú?

1. úloha:

Skúste sa dotýkať vecí okolo seba a povedzte, aké sú tie veci, keď sa ich dotknete rukami. Je to ľahká úloha? Tak skús odpovedať takto: je to teplé, nie je to – no aké to je, keď to nie je teplé?

2. úloha:

Povedzte:

- čo je studené?
- čo je teplé?
- čo je tvrdé?
- čo je mäkké?

Tiež môžete skúsiť ťažšiu úlohu. Povedzte, čo je vlhké, čo pichá, čo je drsné.

3. úloha:

Zahrajte sa hru: kto nájde niečo hladké, studené, pichľavé, drsné, mokré, mäkké, guľaté.

4. úloha:

Pracovný list - vyfarbi správny počet krúžkov podľa toho, koľko máme častí tela.

5. úloha:

Skúste si zapamätať básničku alebo zaspievať s Mirom Jarošom pesničku, ktorú [nájdete TU](#).

O ZMYSLOCH – báseň

Človek, ten má zmyslov päť, viem ich všetky naspamäť.

Kde sú očka, tam je zrak, po prŕstekoch skáče hmat.

Do uška si sadol sluch, do noštka vošiel čuch.

A v ústočkách na jazýčku, chuť si skáče po krajíčku.

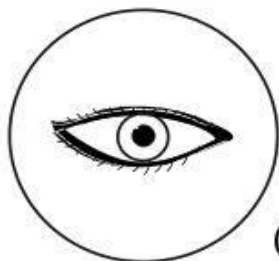
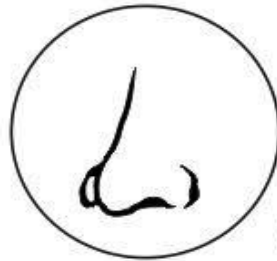
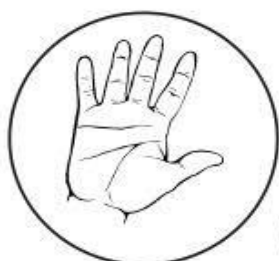
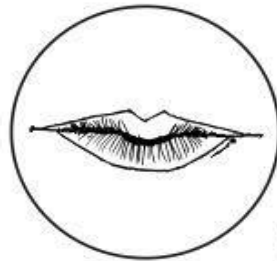
Zdroj: <https://www.zones.sk/studentske-prace/basne/17214-o-zmysloch-basen/>

Úloha 3-4

RÁTAME A POČÍTAME

Pomenuj časti tela na obrázkoch. Spočítaj, koľko čoho máme?

Vyfarbi správny počet krúžkov podľa počtu častí tela.

autor: © ABC Materská škola

www.abcmaterskeskoly.sk